Lietas arhīva Nr. C-0283-17
ECLI:LV:ALRT:2017:0918.C08028317.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2017.gada 18.septembrī

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese I.Puriņa,
ar tiesas sēdes sekretāri B. Kalaci
piedaloties prasītāja /pers.B/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. A/,
2017.gada 8.septembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē /pers. B/ prasību par parāda piedziņu pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "SILVIS",
konstatēja:

2017.gada 3.maijā Alūksnes rajona tiesā saņemts prasītāja /pers. B/ iesniegtais prasības pieteikums par parāda piedziņu pret atbildētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "SILVIS".

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 15.martā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts augošu koku ciršanas tiesību pirkuma līgums. Saskaņā ar līguma nosacījumiem prasītājs pārdeva, bet atbildētāja iegādājās cirsmu un atsevišķu koku ciršanas tiesības nekustamajā īpašumā /adrese/. Saskaņā ar līguma 3.punkta nosacījumiem atbildētāja apņēmās samaksāt par pirkumu 50 000 EUR, ieturot iedzīvotāju ienākuma nodokli 3750 EUR, ar bezskaidras naudas pārskaitījumu līdz 2016.gada 22.jūlijam.

Atbildētāja tikai daļēji izpildīja savas līgumsaistības – 2016. gada 15.maijā veica maksājumu 20 000 EUR apmērā un 2016.gada 16.septembrī veica maksājumu 5700 EUR apmērā, kopā samaksājot 25 700 EUR.

Parāds sastāda 20 550 EUR (50 000 EUR – 25 700 EUR – 3750 EUR).

2016.gada 1.novembrī un 2017.gada 17.janvārī prasītājs, nosūtot ierakstītus pasta sūtījumus, atgādinājis atbildētājai par nepieciešamību samaksāt parādu. Neskatoties uz to, ka pasta sūtījumus atbildētāja saņēma, tā nekādu atbildi nav devusi.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja, neveicot pilnīgu pirkuma maksas samaksu, parāda summu 20 550 EUR ir izlietojis savām vajadzībām jau veselu gadu;. Tāpēc prasītājs uzskata, ka ir pamats pieprasīt likumiskos procentus 6% gadā no summas 20 550 EUR par 1 gadu, t.i. 1233 EUR apmērā.

Prasītājs lūdz tiesu:

1. Pieņemt prasības pieteikumu un ierosināt civillietu,
2. Piedzīt par labu prasītājam no atbildētājas SIA "SILVIS" parādu 20 550 EUR apmērā,
3. Piedzīt par labu prasītājam no atbildētājas SIA "SILVIS" likumiskos procentus 1233 EUR apmērā,
4. Piedzīt par labu prasītājam no atbildētājas SIA "SILVIS" prasītāja samaksātos tiesas izdevumus, t.i. valsts nodevu 988,71 EUR un citus ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas varētu rasties prasītājam.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1425.,1587.,1765.,2021.,2034.pantu un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām.

Ar Alūksnes rajona tiesas tiesnese s 2017.gada 8.maija lēmumu prasības pieteikums atstāts bez virzības trūkumu novēršanai līdz 2017.gada 8.jūnijam. 2017.gada 23. maijā Alūksnes rajona tiesā saņemts prasības pieteikums pēc trūkumu novēršanas un 2017.gada 24.maija ierosināta civillieta.

Prasības pieteikums nosūtīts atbildētājai uz juridisko adresi, nosakot rakstveida paskaidrojuma par prasību iesniegšanas termiņu līdz 2017.gada 26.jūnijam. Minētajā termiņā atbildētājas paskaidrojums tiesā nav saņemts.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja spēkā, precizēja, ka likumiskie procenti no parāda summas 20 550 EUR līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai sastāda 924,75 EUR nevis 1233 EUR kā norādīts iepriekš, tā samazinot prasības apmēru un papildus paskaidroja, ka prasītājs pārdevis atbildētājai augoša meža ciršanas tiesības /adrese/par summu 50 000 EUR. Atbildētāja pirkuma maksu samaksājusi daļējā apmērā – divos maksājumos samaksāti 25 700 EUR. Prasītājs divas reizes nosūtījis atbildētājai pretenzijas par nepieciešamību samaksāt parādu. Taču atbildes nav bijis, parāds nav samaksāts joprojām.

Atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, nav tiesai paziņojis neierašanās iemeslus, nav lūdzis lietas izskatīšanu atlikt.

Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājai paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā un sestajā daļā noteiktajā kārtībā – nosūtot pavēsti uz atbildētājas juridisko adresi, līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1]pantu uzskatāms, ka atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots.

Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētājas pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Uzklausījusi prasītāja pilnvarotā pārstāvja (pilnvara lietas 29.lapā) paskaidrojumus un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā precizētajā apmērā sekojošu iemeslu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

No lietas 6.- 8.lapā esošā Augošu koku ciršanas tiesību pirkuma līguma, kas noslēgts Rēzeknē, 2016.gada 15.martā, ir redzams, ka starp prasītāju kā pārdevēju un atbildētāju, kuras vārdā rīkojas tās valdes loceklis, kā pircēju noslēgts līgums saskaņā ar kuru pārdevējs pārdod, bet pircējs pērk cirsmu un atsevišķu koku ciršanas tiesības nekustamajā īpašumā /adrese/ , kadastra Nr. /kadastra numurs/. Tiesības veikt augušo koku ciršanu cirsmā apstiprina 2014.gada 18.jūlijā Dienvidlatgales virsmežniecības Daugavpils nodaļā izsniegtais apliecinājums koku ciršanai Nr. 928380 ar tā derīguma termiņu līdz 2016. gada 31.decembrim.

Līguma 3.punktā ir noteikts, ka Puses ir noteikušas Līguma 1.punktā minētās cirsmas pirkuma cenu 50 000 EUR, no šīs summas aprēķinot un ieturot iedzīvotāju ienākuma nodokli 3750 EUR apmērā. Līguma 3. punktā noteikts, ka pirkuma maksa jānomaksā līdz 2016.gada 22.jūlijam.

Atbilstoši Civillikuma 2002. pantam pirkums ir līgums, ar kurus viena puse apsola otrai par norunātu naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību.

Civillikuma 2004.pants noteic, ka pirkuma līgums ir uzskatāms par noslēgtu, kad puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Civillikuma 2021.pants paredz, ka no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējs pienākums kā uz līguma izpildīšanu tā uz zaudējumu atlīdzību.

No lietas 13.lapā esošā konta pārskata ir redzams, ka 2016.gada 12.maijā prasītāja kontā atbildētāja ieskaitījusi 20 000 EUR (maksa par cirsmu /adrese/ciršanas apliecinājums Nr. 928380).

No lietas 14.lapā esošā konta pārskata ir redzams, ka 2016.gada 16. septembrī prasītāja kontā atbildētāja ieskaitījusi 5700 EUR (maksa par cirsmu /adrese/, ciršanas apliecinājums Nr. 928380).

Kopā atbildētājam saskaņā ar noslēgto Līgumu samaksāti 25 700 EUR.

2016.gada 1.novembrī prasītājs sastādījis pretenziju par summu 20 550 EUR, kurā lūdzis piecu kalendāru dienu laikā nokārtot saistības, t.i. samaksāt atlikušo summu saskaņā ar nolīgto (lietas 10.lapa). Pretenzija nosūtīta atbildētājam ierakstītā pasta sūtījumā (lietas 9.lapā). 2017.gada 17.janvārī prasītājs sastādījis atkārtotu pretenziju par summu 20 550 EUR, kuru nosūtījis atbildētājai ierakstītā pasta sūtījumā (lietas 12.,13.lapa).

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka atbildētāja nav izpildījusi nolīgto pienākumu – samaksāt par pirkumu nolīgto maksu (pirkuma maksa samaksāta daļēji).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja nav izmantojusi savas likumā paredzētās tiesības – nav sniegusi paskaidrojumus par prasības pieteikumu, nav apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu, nav cēlusi ne atsevišķu prasību, ne pretprasību lietā, no kā secināms, ka viņai nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētājas parāda summas apmēru, kā arī nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tādejādi prasītājs ir pierādījis, ka savas ar Līgumu uzņemtās saistības ir izpildījis, savukārt atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, proti, nav pilnā apmērā samaksājusi pirkuma maksu.

Līdz ar to prasītāja labā no atbildētājas ir piedzenams parāds 20 550 EUR apmērā.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu – pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu. Civillikuma 1757.pantā noteikts – nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā ir noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Pušu noslēgtajā līgumā līgumiskie procenti nav noteikti.

Pienākums maksāt likumiskos nokavējuma procentus rodas nākošajā dienā, pēc nomaksas termiņa notecējuma, t.i. 2016. gada 23.jūlijā. Prasības pieteikums iesniegts Alūksnes rajona tiesā 2017.gada 3.maijā, t.i. 9 mēnešus un 10 dienas pēc šī termiņa. Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis samazināja piedzenamo likumisko procentu apmēru, lūdzot tos piedzīt par 9 mēnešu kavējumu, t.i. 924,75 EUR apmērā. Nokavējot līgumā paredzēto pirkuma maksas samaksas termiņu, atbildētāja ir pieļāvusi nokavējumu. Tāpēc prasītāja labā no atbildētājas piedzenami likumiskie procenti 924,75 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs samaksājis valsts nodevu 988,71 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR.

Prasība tiek apmierināta par summu 21 474,75 EUR apmērā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas c) apakšpunktam valsts nodeva lietās, kur prasības summa no 7115 EUR līdz 28 457 EUR ir 519,30 EUR plus 3,2% no prasības summas, kas pārsniedz 7114 EUR. Tādējādi valsts nodeva ir 978,84 EUR

Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenami samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 978,84 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR apmērā (lietas 20.,21.lapa – maksājuma uzdevumi), kopā 982,04 EUR.

Prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR (lietas 21.lapa). Faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 8,37 EUR. Līdz ar to starpība starp samaksātajiem un faktiskajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem ir 5,17 EUR, tā piedzenama no atbildētājas valsts labā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5. panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Latvijas Republikas Augstākas tiesas Civillietu departaments 2016.gada 29.janvāra lēmumā lietā Nr. SKC- 1331-16 uzsver, ka jau vairākkārt (Senāta 2007.gada 4.aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-87/2007, Senāta 2010.gada 13.oktobra lēmums lietā Nr.SPC- 166/2010), ir norādīts, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs un saskaņā ar to tiesa pati (*ex officio*) neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteic prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus uz likuma pamata (Civillikuma 1759.pants), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1756. pantā.

Latvijas Republikas Augstākas tiesas Civillietu departaments 2016.gada 29.janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016 norādījis arī, ka likumiskie procenti līdz tiesas sprieduma izpildei pēc sava satura vairs nav prasījums par uzturlīdzekļu maksāšanas, kredīta neatdošanas, preču vai pakalpojumu samaksas kavējuma sekām, bet gan prasījums sakarā ar tiesas sprieduma izpildīšanas kavējumu.

Līdz ar to nosakāmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās summas 21 474,75 EUR sākot ar šī sprieduma spēkā stāšanās dienu līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto ierobežojumu.

Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to arī nosakāms šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 190., 193., 195., 204.[1], pantu tiesa

nosprieda:

Pilnīgi apmierināt /pers. B/ prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "SILVIS" par parāda piedziņu.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SILVIS" (reģ.Nr.44103015462, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 2a,Alūksne, LV-4301) par labu /pers. B/, personas kods:/personas kods/, dzīvesvietas adrese: /dzīvesvieta/, parādu 21474,75 EUR (divdesmit viens tūkstotis četri simti septiņdesmit četri *euro* 75 centi), tai skaitā pamatparāds 20 550 EUR (divdesmit tūkstoši pieci simti piecdesmit *euro*), likumiskie procenti par laika periodu no 2016.gada 23.jūlija līdz 2017.gada 27.aprīlim 924,75 EUR (deviņi simti divdesmit četri *euro* 75 centi) .

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SILVIS" (reģ.Nr.44103015462, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 2a,Alūksne, LV-4301) par labu /pers. B/, personas kods:/personas kods/, dzīvesvietas adrese: /dzīvesvieta/, tiesāšanās izdevumus 982,04 EUR (deviņi simti astoņdesmit divi *euro* 04 centi), tajā skaitā, valsts nodeva 978,84 EUR (deviņi simti septiņdesmit astoņi *euro* 84 centi), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR (trīs *euro* 20 centi).

Atzīt prasītāja /pers. B/, personas kods:/personas kods/, dzīvesvietas adrese: /dzīvesvieta/ tiesības saņemt no atbildētājas sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SILVIS" (reģ.Nr.44103015462, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 2a,Alūksne, LV-4301) likumiskos 6% gadā no piedzītās summas 21474,75 EUR (divdesmit viens tūkstotis četri simti septiņdesmit četri *euro* 75 centi) no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteiktos ierobežojumus.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SILVIS" (reģ.Nr.44103015462, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 2a,Alūksne, LV-4301) par labu valstij tiesāšanās izdevumus (ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus) 5,17 EUR (pieci *euro* 17 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jānomaksā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija

Konta Nr.LV51TREL2190458019000 NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase Kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt atbildētājai sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

TiesneseI.Puriņa